

TLPST

Lesbrief nummer 36 - maart 2017

Wilt u laten weten wat u van deze TLPST vond? Hebt u tips voor de volgende aflevering? Mail ons: redactie@tlpst.nl.

Melissa vindt eigen taal uit

De hobby van de Britse Melissa May is talen bedenken. Toen ze elf was, vond ze het Kalichiyaan uit, een taal geïnspireerd op de boeken van de schrijver J.R.R. Tolkien (van de *Lord of the Rings*-films en -boeken) en films zoals *Avatar*.

> [Lees verder](#)

Schrijfblokkade

Je moet iets schrijven. Op de computer, op je smartphone of gewoon op een papiertje. En het lukt steeds maar niet ... Dat heet writer's block. Een schrijfblokkade. En iedereen kan er last van krijgen.

> [Lees verder](#)

Over voornamen

Jeanine Hoogstraten woont in Rotterdam en ze is niet blij met haar naam. Haar ouders vonden een Franse voornaam mooi klinken, maar volgens Jeanine past hij niet bij haar.

> [Lees verder](#)

Schrijver worden

Waarom wordt iemand een schrijver? Is het moeilijk om boeken te schrijven? Twee leerlingen van een havo 4-klas vroegen het aan schrijver Abdelkader Benali.

> [Lees verder](#)

Melissa vindt eigen taal uit

De hobby van de Britse Melissa May is talen bedenken. Toen ze elf was, vond ze het Kalichiyaan uit, een taal geïnspireerd op de boeken van de schrijver J.R.R. Tolkien (van de *Lord of the Rings*-films en -boeken) en films zoals *Avatar*. Nu is ze achttien en heeft ze een gloednieuwe taal ontworpen: het Skénavánnis. Ze heeft er twee jaar aan gewerkt.

Het [Skénavánnis](#) telt 1500 woorden en heeft een eigen grammatica en schrift. Niemand anders dan Melissa begrijpt de taal. Bovendien heeft ze bij het Skénavánnis ook nog een eigen cultuur en geschiedenis bedacht.

Melissa schrijft in het Skénavánnis

Twee eenvoudige woordjes in het Skénavánnis:

- Sjást – hallo!
- Iðfra – dank je!

En een wat moeilijkere zin:

- Skénavánnis vitorvállir mje ðárnar – Ik wil Skénavánnis leren, maar het is moeilijk.

Of Melissa ook van bestaande talen houdt? O ja: ze spreekt Engels, Duits, Frans en Spaans, en leest Portugees, Noors, Italiaans, Zweeds en Deens. Ook studeert ze Chinees en Nederlands. En ze wil aan de universiteit Oudengels, Noord-Germaanse talen en Keltisch gaan studeren. Dat is wat je noemt een talenknobbel!

Vragen en opdrachten

1a Wat is het eerste woord dat in je opkomt als je leest dat Melissa May een eigen taal heeft bedacht?

1b Leg je mening (je woord) uit.

2a Heb jij vroeger met vrienden of vriendinnen weleens een geheimtaal bedacht?

2b Zo ja, weet je nog hoe die taal in elkaar zat?

Lees [het artikel](#) over Melissa op de website van *7Days*. Het Skénavánnis lijkt qua klank op het IJslands, omdat Melissa dat een mooie taal vindt.

3 Welke taal vind jij mooi klinken?

Als je zelf een taal bedenkt, bedenk je als eerste woorden voor dingen die jij belangrijk vindt om over te kunnen praten. Het Skénavánnis heeft bijvoorbeeld zes woorden voor houden van en een woord voor kibbelende én liefhebbende broers en zussen.

4a Bedenk vijf dingen waarvoor jij als eerste woorden zou willen hebben.

4b Bespreek je antwoord in de klas. Zijn er opvallende overeenkomsten of verschillen?

[> Antwoorden](#)

[> Terug naar de voorpagina](#)

Schrijfblokkade

Je moet iets schrijven. Op de computer, op je smartphone of gewoon op een papiertje. En het lukt steeds maar niet ... Dat heet writer's block. Een schrijfblokkade. En iedereen kan er last van krijgen.

Neem nu de Amerikaan Donald Lau. Schreef hij vuistdikke boeken? Nee hoor, dat hoefde niet. Af en toe één paginaatje dan? Zelfs dat niet. Want hij schreef spreuken voor in gelukskoekjes. Een gelukskoekje is een koekje met binnenin een papiertje. Op dit papiertje staat vaak een spreuk.

Dertig jaar lang schudde Donald vlot honderden tekstjes per jaar uit zijn mouw. En nu? Het afgelopen jaar kreeg hij maar twee of drie spreuken op papier.

[Zijn inspiratie was helemaal op.](#) Iemand anders neemt de pen nu van hem over en Donald zelf gaat op de boekhoudafdeling van het gelukskoekjesbedrijf werken. Eind goed, al goed.

Writer's block of schrijfblokkade komt best vaak voor. Veel schrijvers krijgen er vroeg of laat mee te maken. Heb jij er nu al last van? Geen paniek! Ga gewoon even wat anders doen, en daarna ga je weer met frisse moed verder.

Wil je meer tips tegen writer's block? Hier is [een kort en handig lijstje](#). Succes!

Vragen en opdrachten

1 Heb jij wel eens een gelukskoekje opengemaakt?

In gelukskoekjes kunnen verschillende soorten spreuken zitten, zoals Oosterse wijsheden, geluksspreuken en algemene voorspellingen.

2a Bekijk de voorbeeldlijsten van de drie categorieën en kies uit elke lijst één spreuk die jou aanspreekt.

- [oosterse wijsheden](#)
- [geluksspreuken](#)
- [algemene voorspellingen](#)

2b Bespreek je antwoord in de klas. Vertel elkaar waarom je juist voor deze spreuk gekozen hebt.

2c Bedenk zelf een spreuk binnen één van de drie categorieën.

3 Heb jij wel eens een writer's block gehad? Zo ja, wat moest of wilde je schrijven?

Lees [de tips tegen writer's block](#).

4 Welke tip zou jij als eerste opvolgen? Waarom?

Als je denkt aan het beroep 'schrijver' denk je vast niet als eerste aan het schrijven van spreuken voor gelukskoekjes. Op [internet](#) staat het volgende overzicht van soorten schrijvers:

“Schrijvers heb je in vele soorten en maten, van journalistieke schrijvers tot genre-auteurs, van romanschrijvers tot columnisten. Verder zijn er natuurlijk scenarioschrijvers, schrijvers van tv-formats, dichters, tekstschrijvers, copywriters, fictie- en non-fictieauteurs, jeugdboekenschrijvers, sciencefiction- of horror-auteurs, essayisten, columnisten, schrijvers van officiële stukken of brieven, songwriters, vertalers, recensenten, historici, biografen, schrijvers van streekromans en detectives, dichters, enzovoorts ... En bij vele beroepsgroepen worden schrijvers ingezet om gedachten, feiten, verzinsels, theorieën, hersenspelsels en belangrijke informatie om te zetten in helder, aantrekkelijk leesvoer. Ook worden er steeds vaker contentschrijvers voor webteksten gezocht.”

5 Stel dat je later gaat schrijven voor je beroep. Wat zou je dan willen schrijven?

[> Antwoorden](#)

[> Terug naar de voorpagina](#)

Over voornamen

Jeanine Hoogstraten woont in Rotterdam en ze is niet blij met haar naam. Haar ouders vonden een Franse voornaam mooi klinken, maar volgens Jeanine past hij niet bij haar.

“Ik kom gewoon uit Rotterdam, die Franse uitspraak past niet bij me”, zegt Jeanine tegen [RTL Nieuws](#). Het duurde lang voor ze een baan vond, en ze denkt dat dit misschien wel met haar naam te maken had.

Aan de andere kant weet Jeanine ook niet hoe ze dan wel wil heten. Haar vriendinnen noemen haar ‘Nine’, maar dat is toch meer een bijnaam.

Er zijn op internet lijstjes met écht rare namen te vinden. Zoals [dit lijstje](#) met namen die Nederlandse ouders in 2015 aan hun kinderen hebben gegeven. Er is ook [een lijstje](#) met namen uit 2016. Wie noemt zijn zoon nu Bang of Spijker? Of zijn dochter Tippie-Tipper of Mus?

In Nederland mogen ouders trouwens helemaal zelf weten hoe ze hun kind noemen. De overheid controleert alleen of de naam niet ‘ongepast’ is (bijvoorbeeld een vies woord). Ook mag je geen bestaande achternaam als voornaam geven. Verder mag eigenlijk alles.

Waar ouders wel aan zouden moeten denken: het is voor hun kinderen lastig om later hun naam officieel te veranderen. En de kans dat Bang en Mus over een jaar of tien niet meer blij zijn met hun naam, is toch wel groot ...

Vragen en opdrachten

Bespreek in de klas:

- 1a Wie van jullie is blij met zijn voornaam? Wie niet?
- 1b Wie van jullie moet zijn voornaam altijd spellen of uitleggen hoe je de naam uitspreekt? Wie nooit?
- 1c Wie van jullie komt vaak mensen tegen die dezelfde voornaam hebben? Wie nooit?

Lees [het artikel](#) over Jeanine. Jeanine zegt dat ze haar naam niet wil veranderen, omdat ze dat respectloos vindt tegenover haar ouders.

- 2 Zou jij in haar geval wel je naam veranderen? Leg je antwoord uit.

In het artikel over Jeanine wordt verteld over een onderzoek waaruit gebleken is dat we bepaalde uiterlijke kenmerken koppelen aan bepaalde namen.

- 3 Kun jij raden hoe mensen heten? [Doe de quiz](#).

In Nederland mag bijna alles als het om namen gaat. Bekijk de lijsten met de opvallendste babynamen uit [2015](#) en [2016](#).

Bespreek in de klas:

- 4 Vinden jullie dat ouders zelf mogen weten hoe ze hun kind noemen?
- 5 Welke naam of namen uit de lijsten hadden jullie verboden als jullie daar iets over te zeggen hadden?
- 6 Zouden jullie je kind een gewone naam of een bijzondere naam willen geven?

[> Antwoorden](#)

[> Terug naar de voorpagina](#)

Schrijver worden

Waarom wordt iemand een schrijver? Is het moeilijk om boeken te schrijven?

Twee leerlingen van een havo 4-klas vroegen het aan schrijver Abdelkader Benali.

Abdelkader Benali is een van de bekendste schrijvers van Nederland op dit moment. Hij schreef al meer dan twintig boeken. Waarom doet iemand dat? En is dat niet vreselijk moeilijk?

Othman en Terence, twee leerlingen van een havo 4-klas ergens in Nederland, gingen naar Benali toe om hem [deze vragen te stellen](#). Toen hij 14 was, vertelt hij, wilde hij nog niet echt schrijver worden. Hij wilde vooral verkering. Wel las hij al heel veel, en dan vooral stripboeken.

Een interview met Abdelkader Benali

Als hij geen schrijver was geworden, was hij misschien leraar geworden, of anders journalist, vertelt hij ook. Want hij houdt heel veel van taal. Maar dat hij schrijver is geworden, kwam omdat hij als kind ontdekte dat de schrijvers van de boeken die hij zo mooi vond, echte mensen bleken te zijn.

Zou schrijver worden ook iets voor Othman en Terence zijn? Of iets voor jou?

Vragen en opdrachten

Bespreek in de klas:

- 1 De tekst eindigt met een vraag. Wat is jouw antwoord?
- 2 Houd jij van lezen? Zo ja, wat voor soort boeken lees je vooral?
- 3 Wat lijkt jou het moeilijkste aan het schrijven van een boek?
- 4a Welke schrijver of schrijfster zou jij wel eens willen interviewen?
- 4b Wat zou je hem of haar willen vragen?

[> Antwoorden](#)

[> Terug naar de voorpagina](#)

Antwoorden eerste onderwerp

1 t/m 4 Eigen antwoorden.

Antwoorden eerste onderwerp

1 t/m 5 Eigen antwoorden.

Antwoorden derde onderwerp

1 t/m 6 Eigen antwoorden.

Antwoorden vierde onderwerp

1 t/m 4 Eigen antwoorden
